

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

เรื่อง มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม
ไทยสัพปาเย (หัตถบำบัด)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนา
ฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน จึงกำหนดมาตรฐาน
ฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ไทยสัพปาเย (หัตถบำบัด)
โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้ สาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ไทยสัพปาเย
(หัตถบำบัด) (Holistic health promotion therapist : Thai sappaya massage) หมายถึง
บุคลากรผู้ปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการนวดแบบไทยในการส่งเสริมสุขภาพ

ข้อ ๒ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม
ไทยสัพปาเย (หัตถบำบัด) แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ

๒.๑ ระดับ ๑ หมายถึง การส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม แบบพื้นฐานที่บุคคล
ทั่วไปสามารถดูแลตนเองและผู้อื่นได้ภายใต้คำแนะนำ และการสนับสนุนของผู้ที่มีความรู้
ความสามารถ

๒.๒ ระดับ ๒ หมายถึง การดูแลส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ที่ต้องมีความรู้
ความสามารถและความชำนาญในระดับที่สามารถบรรเทาอาการ และให้คำแนะนำเบื้องต้นได้
ทั้งนี้มิใช่เป็นการประกอบโรคศิลปะ

ข้อ ๓ ข้อกำหนดทางวิชาการที่ใช้เป็นเกณฑ์วัด ความรู้ ความสามารถและทัศนคติในการ
ทำงานของผู้ประกอบอาชีพในสาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ไทยสัพปาเย (หัตถบำบัด)
ให้เป็นดังนี้

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๑ ได้แก่

๓.๑ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ ความรู้ทั่วไป

(๑) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา (Basic
knowledge of anatomy and physiology)

-
- (ก) เซลล์และเนื้อเยื่อ (Cell and tissue)
 - (ข) โครงสร้างและหน้าที่ผิวหนัง (Skin structure and function)
 - (ค) ระบบโครงกระดูก (Skeleton system)
 - (ง) ระบบกล้ามเนื้อ (Muscular system)
 - (จ) ระบบประสาท (Nervous system)
 - (ฉ) ระบบหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular system)
 - (ช) ระบบหายใจ (Respiratory system)
 - (ซ) ระบบย่อยอาหาร (Digestive system)
 - (ฌ) ระบบขับถ่ายปัสสาวะ (Urinary system)
 - (ญ) ระบบต่อมไร้ท่อ (Endocrine system)
 - (๒) วิชาทั่วไป (Generic area of study)
 - (ก) สาธารณสุขมูลฐานและสุขอนามัยในสปา (Health, hygiene and safety in the spa)
 - (ข) ขั้นตอนการทำงานในสปา (Spa procedures)
 - (ค) การปฐมพยาบาลเบื้องต้นสำหรับสปา (First aid for spa)
 - (ง) การนำเสนอบริการและสินค้า (Services and products recommendation)
 - (จ) ทักษะการติดต่อ สื่อสาร (Communication skill)
 - (ฉ) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโรคผิวหนังที่ควรทราบ (Basic skin diseases)
 - (๓) จรรยาบรรณของผู้ให้บริการ (Professional code of ethics)
 - (๔) กฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพ (Professional law)
 - (๕) การทำจิตให้สงบ (Meditation)
 - (๖) สนทนาภาษาอังกฤษสำหรับการปฏิบัติงาน (Basic English conversation)

๓.๑.๒ ความรู้เฉพาะหัตถบำบัด

(๑) หมวดวิชาการแพทย์แผนไทย

(ก) ทฤษฎีการแพทย์แผนไทยเบื้องต้น (Basic Thai traditional theory)

(ข) สมุนไพรเบื้องต้นเกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐาน (Basic medicinal herbs in public health)

(๒) หมวดวิชาการนวดไทย

(ก) ประวัติ องค์ความรู้และการประยุกต์ใช้การนวดไทย (History, knowledge and applied massage)

(ข) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเส้นประธานสิบ (Ten energy lines basic knowledge)

(ค) การนวดไทยพื้นฐาน (Basic Thai massage)

(ง) การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ (Foot massage for health)

(จ) ประโยชน์ของการนวด (Benefits of massage)

(ฉ) ข้อห้ามและข้อควรระวังในการนวด (Contra - Indication and precaution to massage)

(ช) กายบริหารแบบไทยฤๅษีคัดคนพื้นฐาน ๑๕ ท่า (๑๕ basic positions rucsi datton exercise)

๓.๒ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ นวดไทยเพื่อผ่อนคลายอาการปวดเมื่อยทั่วไป

๓.๒.๒ นวดเท้าเพื่อสุขภาพ

๓.๒.๓ กายบริหารแบบไทยฤๅษีคัดคนพื้นฐาน ๑๕ ท่า

๓.๒.๔ ข้อห้ามและข้อควรระวังในการนวด

๓.๓ ทักษะ ประทับด้วย การปฏิบัติงานที่ตรงต่อเวลา การรักษาวินัย มีความซื่อสัตย์และประหยัด

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๒ ได้แก่

๓.๔ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๔.๑ หมวดวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

การตรวจแยกอาการปวด

๓.๔.๒ หมวดวิชาการแพทย์แผนไทย

เภสัชกรรมไทยเบื้องต้นเกี่ยวกับหัตถบำบัด

๓.๔.๓ หมวดวิชาการนวดไทย

(๑) เส้นประธานสิบกับการเกิดโรค

(๒) การนวดไทยบรรเทาอาการ ๑๐ อาการ ได้แก่ ปวดศีรษะ ปวดคอ

ปวดบ่าและไหล่ ปวดหลังและเอว ปวดสะโพกและข้อสะโพก ปวดแขน ปวดข้อศอกและข้อมือ
ปวดขา ปวดเข่า ปวดข้อเท้า

(๓) การบันทึกทางการแพทย์แผนไทย

๓.๕ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน
ดังต่อไปนี้

๓.๕.๑ นวดบรรเทาอาการ ๑๐ อาการ

(๑) ปวดศีรษะจากความเครียด (Stress headache)

(๒) ปวดคอและบ่าที่ไม่ใช่อาการปวดที่เกิดจากความผิดปกติของระบบ
กระดูกและเส้นประสาท (Neck pain : No skeletal and nervous system problems)

(๓) ปวดไหล่ (Shoulder pain) จากการทำงานเคล็ดขัดยอกเนื้อทั่วไป

(๔) ปวดหลังและเอว (Low back pain) จากการทำงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับ
อุบัติเหตุข้อเสื่อม หมอนรองกระดูกเคลื่อน

(๕) ปวดสะโพกและข้อสะโพก (Hip pain) จากการทำงานเคล็ดขัดยอก

(๖) ปวดแขน (Arm pain) จากการทำงาน การออกกำลังกาย ที่ทำให้เกิด
อาการเมื่อยล้า

(๗) ปวดข้อศอกและข้อมือ (Elbow and wrist pain) จากการทำงาน
การออกกำลังกาย เคล็ดขัดยอกที่ไม่ใช่เกิดจากการอักเสบติดเชื้อ

(๘) ปวดขา (Leg pain) จากการทำงาน ยืน เดิน นั่งนาน ๆ

(๕) ปวดเข่า (Knee pain : No inflammation and infection) ไม่เกี่ยวกับ
ข้ออักเสบและติดเชื้อ

(๑๐) ปวดข้อเท้า จากข้อเท้าแพลง ยกเว้น ข้ออักเสบ ปวด บวม แดง
ร้อน (Ankle pain : No inflammation)

๓.๕.๒ ข้อห้าม และข้อควรระวังในการนวด

๓.๕.๓ กายบริหารแบบไทยท่าฤๅษีตัดตนเพื่อบรรเทา ๑๐ อาการ ได้แก่
ปวดศีรษะ ปวดคอ ปวดบ่าและไหล่ ปวดหลังและเอว ปวดสะโพกและข้อสะโพก ปวดแขน
ปวดข้อศอกและข้อมือ ปวดขา ปวดเข่า ปวดข้อเท้า

๓.๕.๔ การบันทึกทางการแพทย์แผนไทย

๓.๖ ทักษะคดี ประกอบด้วย แนวความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาคำรู้ วิเคราะห์งาน
สามารถตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานและให้คำแนะนำแก่ผู้ได้บังคับบัญชา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒

สมชาย ชุ่มรัตน์

ปลัดกระทรวงแรงงาน

ประธานกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน